

Sygn. akt II PZ 27/13

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gersdorf (przewodniczący)

SSN Józef Iwulski (sprawozdawca)

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z powództwa W. S.

przeciwko Ministerstwu [...]

o przywrócenie do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 listopada 2013 r.,

zażalenia powoda na wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 9 maja 2013 r.,

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 września 2012 r., Sąd Rejonowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. przywrócił powoda W. S. do pracy w pozwanym Ministerstwie [...] na dotychczasowych warunkach pracy i płacy oraz zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda wynagrodzenie za jeden miesiąc pozostawania bez pracy (1.969,22 zł brutto) pod warunkiem podjęcia pracy w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że powód był zatrudniony w Departamencie [...] pozwanego Ministerstwa w wymiarze połowy etatu na stanowisku radcy

prawnego od dnia 1 marca 2009 r. do dnia 31 lipca 2012 r., początkowo na podstawie umowy o pracę na czas określony, a od dnia 18 lutego 2010 r. w oparciu o umowę na czas nieokreślony. W wymienionym departamencie oprócz powoda był zatrudniony drugi radca prawny K. P. W dniu 9 kwietnia 2012 r. weszło w życie zarządzenie Prezesa Rady Ministrów wprowadzające w pozwanym Ministerstwie nowy statut, na podstawie którego Departament [...] uległ likwidacji, a jego zadania zostały rozdzielone pomiędzy inne komórki organizacyjne. W dniu 13 kwietnia 2012 r. pozwany pracodawca wypowiedział powodowi umowę o pracę z powołaniem się na wywołaną reorganizacją Ministerstwa likwidację miejsca pracy i brak możliwości zatrudnienia powoda w innej komórce organizacyjnej. Natomiast drugi z radców prawnych, który pracował w zlikwidowanym departamencie, został zatrudniony w Departamencie [...].

Przy takich ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo, bo przyjął, że strona pozwana nie udowodniła, aby przyczyna wskazana w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy o pracę faktycznie zaistniała. W ocenie Sądu Rejonowego, likwidacja Departamentu [...] nie spowodowała likwidacji zadań przypisanych tej komórce, gdyż zostały one rozdzielone odpowiednio pomiędzy [...]. Reorganizacja Ministerstwa polegała również na przeniesieniu niektórych pracowników likwidowanego departamentu na nowe stanowiska we wskazanych komórkach organizacyjnych. Zdaniem Sądu, pozwany pracodawca nie udowodnił w sposób niepozostawiający wątpliwości, że - przy uwzględnieniu dotychczasowego zakresu obowiązków powoda i nowej struktury Ministerstwa - nie istniała możliwość zatrudnienia powoda na nowym stanowisku (radcy prawnego) w [...].

Od wyroku Sądu Rejonowego strona pozwana wniosła apelację. Wyrokiem z dnia 9 maja 2013 r., Sąd Okręgowy- Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. uchylił wyrok Sądu Rejonowego i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach procesu. W uzasadnieniu tego wyroku (kasatoryjnego) Sąd odwoławczy podzielił zarzut strony pozwanej w zakresie nieprawidłowego oddalenia przez Sąd Rejonowy jej wniosków dowodowych zgłoszonych na rozprawie w dniu 3 września 2012 r., po zamknięciu której zapadł kwestionowany wyrok. Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji nietrafnie zastosował przepisy o prekluzji dowodowej w brzmieniu obowiązującym

od dnia 3 maja 2012 r. bowiem w niniejszej sprawie pozew został wniesiony w dniu 20 kwietnia 2012 r. Tymczasem w myśl przepisów przejściowych regulacje Kodeksu postępowania cywilnego o prekluzji dowodowej w brzmieniu nadanym przez ustawę nowelizującą mają zastosowanie tylko do spraw, które zostały wszczęte najwcześniej w dniu 3 maja 2012 r. W rozpoznawanej sprawie, art. 207 § 2 k.p.c. podlegał zastosowaniu w brzmieniu obowiązującym przed 3 maja 2012 r., co oznacza, że sąd powinien pominąć środki dowodowe dopiero wówczas, gdy okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione lub strona powołała dowody jedynie dla zwłoki. Sąd Rejonowy nie powinien oddalić wniosków dowodowych strony pozwanej zgłoszonych na rozprawie w dniu 3 września 2012 r. również dlatego, że pozwane Ministerstwo w chwili zawiadomienia o terminie rozprawy nie było jeszcze reprezentowane przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego, zaś prekluzja dowodowa przewidziana w ówczesnie obowiązujących przepisach (art. 207 § 3 k.p.c.) obejmowała wyłącznie przypadki, w których strona była reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika. Z kolei - w myśl reguły ogólnej z art. 217 § 1 k.p.c. - strona mogła aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swych wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Obowiązkiem Sądu Rejonowego było więc dokonanie w świetle art. 217 § 1 k.p.c. oceny wniosków dowodowych zgłoszonych przez pozwane Ministerstwo w trakcie rozprawy w dniu 3 września 2012 r. Sąd Okręgowy uznał, że uchybienie w tym względzie oznaczało niewyjaśnienie okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy i tym samym uniemożliwiło "obiektywne skontrolowanie" zasadności wypowiedzenia powodowi umowy o pracę, co doprowadziło do nierozpoznania istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego powód zaskarżył zażaleniem do Sądu Najwyższego, w którym wniósł o uchylenie tego wyroku. Powód nie zgodził się z przyjętym przez Sąd Okręgowy poglądem jakoby w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji nie doszło do rozpoznania istoty sprawy. Uchybienia proceduralne Sądu Rejonowego polegające na nieprzeprowadzeniu dowodów wnioskowanych przez Ministerstwo nie świadczą o nierozpoznaniu istoty sprawy, tym bardziej że w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji zostały

zgromadzone dowody w postaci kopii dokumentów obrazujących przebieg procesu reorganizacji w Ministerstwie oraz kopii oświadczenia pracodawcy o wypowiedzeniu powodowi umowy o pracę. Treść tych dokumentów potwierdza zasadność twierdzeń pozwu, wobec czego Sąd Rejonowy dysponował wystarczającym materiałem dowodowym, by wydać orzeczenie rozstrzygające spór.

W odpowiedzi na zażalenie strona pozwana wniosła o jego oddalenie w całości i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy wziął pod uwagę, co następuje:

Jako wstępne zagadnienie należy rozważyć kwestię stosowania przepisów prawa procesowego dotyczących prekluzji dowodowej, według zmian dokonanych ustawą z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 233, poz. 1381, dalej "ustawa z dnia 16 września 2011 r."), która weszła w życie w dniu 3 maja 2012 r. W stanie prawnym obowiązującym przed dniem 3 maja 2012 r., przepis art. 207 k.p.c. stanowił, że pozwany może przed pierwszą rozprawą wnieść odpowiedź na pozew (§ 1). W sprawach zawitych lub rozrachunkowych przewodniczący mógł zarządzić przed pierwszą rozprawą wniesienie odpowiedzi na pozew lub także w miarę potrzeby wymianę przez strony dalszych pism przygotowawczych, przy czym oznaczał porządek składania pism, termin, w którym pisma należy złożyć, i okoliczności, które mają być wyjaśnione. W toku sprawy wymianę pism mógł zarządzić sąd (§ 2). Stronę reprezentowaną przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa przewodniczący mógł zobowiązać do złożenia w wyznaczonym terminie pisma przygotowawczego, w którym strona była obowiązana do powołania wszystkich twierdzeń, zarzutów i dowodów pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku dalszego postępowania (§ 3). Zgodnie z ówczesnym brzmieniem art. 217 k.p.c., strona mogła aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swych wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej, z zastrzeżeniem niekorzystnych skutków, jakie według przepisów Kodeksu mogły dla niej wyniknąć z działania na zwłokę lub niezastosowania się do

zarządzeń przewodniczącego i postanowień sądu (§ 1). Sąd pomijał środki dowodowe, jeżeli okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione lub jeżeli strona powoływała dowody jedynie dla zwłoki (§ 2). W ustawie z dnia 16 września 2011 r., której jednym z założeń było zwiększenie koncentracji materiału dowodowego, nadano powołanym przepisom nową treść. Przede wszystkim należy jednak zwrócić uwagę na zmianę art. 6 k.p.c., polegającą na dodaniu § 2, zgodnie z którym strony i uczestnicy postępowania obowiązani są przytaczać wszystkie okoliczności faktyczne i dowody bez zwłoki, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko. Według zmienionego art. 207 § 2 k.p.c., przewodniczący może zarządzić wniesienie odpowiedzi na pozew w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż dwa tygodnie. W myśl art. 207 § 5 i 6 k.p.c., zarządzając doręczenie pozwu, odpowiedzi na pozew lub złożenie dalszych pism przygotowawczych, przewodniczący albo sąd, jeżeli postanowił o złożeniu pism przygotowawczych w toku sprawy, pouczają strony o treści § 6, zgodnie z którym sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Według art. 217 § 2 k.p.c., sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Stosownie do art. 210 § 2¹ k.p.c., sąd poucza stronę występującą w sprawie bez adwokata, radcy prawnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa o treści art. 162, 207, 217, 229 i 230 k.p.c. Gdyby przedstawione przepisy miały zastosowanie w rozpoznawanej sprawie w nowym brzmieniu, to oddalenie przez Sąd Rejonowy wniosków dowodowych strony pozwanej zgłoszonych na rozprawie w dniu 3 września 2012 r. byłoby w pełni prawidłowe.

Jednakże przepisy Kodeksu postępowania cywilnego zmienione ustawą z dnia 16 września 2011 r. - zgodnie z jej art. 9 ust. 1 - stosuje się do postępowań wszczętych po dniu jej wejścia w życie (co nastąpiło 3 maja 2012 r.). Należy więc

rozstrzygnąć, które brzmienie przepisów - w szczególności art. 207 i 217 k.p.c. (sprzed, czy po nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 16 września 2011 r.) - ma zastosowanie w rozpoznawanej sprawie, co jest uzależnione od wyjaśnienia znaczenia terminu "wszczenie postępowania". W ustawie z dnia 16 września 2011 r. tego pojęcia nie zdefiniowano, a więc odpowiedzi na pytanie, kiedy (w jakim momencie) dochodzi do "wszczenia postępowania" należy poszukiwać w innych regulacjach. Budzi to poważne wątpliwości, które sprowadzają się w szczególności do oceny, czy przez "wszczenie postępowania" należy rozumieć dzień (skutecznego) wniesienia pozwu do sądu, czy też dopiero dzień doręczenia przez sąd pierwszej instancji odpisu pozwu stronie pozwanej. Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z art. 192 pkt 1 k.p.c. stan zawisłości sporu powstaje dopiero z chwilą doręczenia odpisu pozwu stronie pozwanej, a nie w momencie wniesienia pozwu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2011 r., III CSK 138/11, LEX nr 1109267 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 1982 r., IV CZ 80/82, LEX nr 8427 i z dnia 3 czerwca 2011 r., III CSK 291/10, LEX nr 898255).

Sąd Najwyższy uważa, że "wszczenie postępowania" w rozumieniu art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. należy rozumieć w znaczeniu techniczno-procesowym, a zatem zwrot "postępowanie" ("sprawa") oznacza zespół czynności procesowych stron i sądu rozpoczętych wniesieniem pozwu (wniosku), podejmowanych w celu merytorycznego rozstrzygnięcia o zasadności żądania objętego treścią pozwu (wniosku). Taka wykładnia - w odniesieniu do przepisów o kosztach sądowych oraz regulacji dotyczących nadzwyczajnych środków zaskarżenia prawomocnych orzeczeń sądowych - jest prezentowana w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. postanowienie z dnia 17 listopada 2009 r., III CZ 54/09, LEX nr 551125 oraz uzasadnienia uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, OSNC 2008 nr 11, poz. 122 i postanowienia z dnia 13 grudnia 2012 r., III CSK 300/12, OSNC 2013 nr 3, poz. 42; tak też w literaturze, por. A. Górski, L. Walentynowicz: Komentarz do ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych [w:] Koszty sądowe w sprawach cywilnych. Ustawa i orzekanie. Komentarz praktyczny, Warszawa 2008, teza 3 do art. 149; K. Gonera: Komentarz do ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Warszawa 2011, teza 2 do art. 149). O tym kiedy (w jakiej dacie) nastąpiło

"wszczenie postępowania" w rozumieniu art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. decyduje więc data skutecznego procesowo wniesienia do sądu pisma wszczynającego postępowanie cywilne, a nie data doręczenia odpisu tego pisma przeciwnikowi.

Skoro strona powodowa wniosła do sądu pozew przed dniem 3 maja 2012 r. (i pozew nie został zwrócony z przyczyn formalnych), to w rozpoznawanej sprawie powinny mieć zastosowanie przepisy w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 16 września 2011 r., niezależnie od tego, że odpis pozwu został stronie pozwanej doręczony po 3 maja 2012 r. Sąd pierwszej instancji wadliwie więc zastosował regulacje Kodeksu postępowania cywilnego o prekluzji dowodowej w nowym brzmieniu obowiązującym od dnia 3 maja 2012 r., bowiem pozew został wniesiony w dniu 20 kwietnia 2012 r., choć odpis pozwu został pozwanemu Ministerstwu doręczony w dniu 22 maja 2012 r. Należy więc zauważyć, że adresowane na zarządzenie przewodniczącego do strony pozwanej (wówczas jeszcze niereprezentowanej przez zawodowego pełnomocnika) pouczenie o obowiązkach procesowych w zakresie przedstawiania twierdzeń i dowodów na ich poparcie, było wadliwe, bo jego treść została oparta na nowym brzmieniu art. 207 i 217 k.p.c. Z akt sprawy ponadto wynika, że strona pozwana udzieliła pełnomocnictwa procesowego radcy prawnemu dopiero po otrzymaniu zawiadomienia o wyznaczeniu terminu rozprawy (w dniu 21 czerwca 2012 r.). Zatem dopiero od tej daty możliwe było stosowanie rygoru przewidzianego w art. 207 § 3 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym sprzed nowelizacji. Jednakże w okresie przypadającym między udzieleniem pełnomocnictwa procesowego radcy prawnemu i rozprawą, która odbyła się 3 września 2012 r. przewodniczący w Sądzie Rejonowym w oparciu o ten przepis nie zobowiązał strony pozwanej do złożenia w wyznaczonym terminie pisma przygotowawczego, w którym byłaby ona obowiązana do powołania wszystkich twierdzeń, zarzutów i dowodów pod rygorem ujemnych dla niej konsekwencji procesowych. W tych okolicznościach złożone w imieniu strony pozwanej przez jej pełnomocnika na rozprawie w dniu 3 września 2012 r. wnioski dowodowe o przesłuchanie dwóch osób w charakterze świadków na okoliczność braku możliwości zatrudnienia powoda w innych komórkach organizacyjnych pozwanego nie powinny zostać oddalone "z uwagi na prekluzję

dowodową, zakreśloną przy doręczaniu pozwanemu wezwania na rozprawę". Sąd Rejonowy powinien wnioski te rozpoznać i uwzględnić, a oddalić je mógł tylko z powołaniem się na inną przyczynę (np. nieprzydatność dla wyjaśnienia istoty sprawy). Wobec powyższego, Sąd Okręgowy ma rację, że w sprawie miały zastosowanie przepisy o postępowaniu dowodowym w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 16 września 2011 r. (Sąd Rejonowy naruszył wskazane przepisy procesowe).

Tym niemniej nie upoważniało to Sądu odwoławczego do wydania w sprawie orzeczenia kasatoryjnego, z powołaniem się na nierozpoznanie istoty sprawy przez Sąd Rejonowy. Na wstępie należy zaznaczyć, że w postępowaniu zażaleniowym prowadzonym na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c., Sąd Najwyższy kontroluje jedynie, czy sąd drugiej instancji prawidłowo zakwalifikował określoną sytuację procesową jako odpowiadającą przyjętej podstawie orzeczenia kasatoryjnego, a więc badaniu podlegają wyłącznie zarzuty dotyczące wykładni i zastosowania art. 386 § 2 i 4 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2012 r., I PZ 18/12, LexPolonica nr 6536384; z dnia 7 listopada 2012 r., IV CZ 147/12, OSNC 2013 nr 3, poz. 41 oraz z dnia 15 lutego 2013 r., I CZ 5/13, LEX nr 1308017). Zażalenie, o którym mowa w art. 394¹ § 1¹ k.p.c., nie służy natomiast merytorycznej kontroli rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji.

Jako podstawę prawną orzeczenia kasatoryjnego Sąd Okręgowy wskazał art. 386 § 4 k.p.c., przyjmując, że Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sporu. Nie jest to trafne, gdyż w orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie przyjmuje się, że uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania powinno nastąpić dopiero w razie stwierdzenia takich wad orzeczenia w postępowaniu sądu pierwszej instancji, których sąd drugiej instancji nie może sam usunąć, pomimo że jest sądem merytorycznym (art. 382 k.p.c.; wyrok z dnia 17 kwietnia 2008 r., II PK 291/07, LEX nr 837059). Wykładnia pojęcia "nierozpoznania istoty sprawy" w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. jest utrwalona w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym - generalnie rzecz ujmując - uznaje się, że polega ono na poprzestaniu na błędnym przyjęciu przez sąd pierwszej instancji przesłanki niweczącej lub hamującej roszczenie (prekluzja, przedawnienie, potrącenie, brak legitymacji, prawo zatrzymania itp.) albo na zaniechaniu zbadania

(w ogóle) materialnej podstawy żądania pozwu, niezbadaniu podstawy merytorycznej dochodzonego roszczenia albo całkowitym pominięciu merytorycznych zarzutów pozwanego (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2005 r., III CK 161/05, LEX nr 178635; z dnia 11 lipca 2007 r., III UK 20/07, OSNP 2008 nr 17-18, poz. 264 i z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 661/09, LEX nr 737251). Orzeczeniem, w którym nie rozpoznano istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. jest więc tylko takie rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji, które nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy sąd zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2000 r., IV CKN 175/00, LEX nr 515416; z dnia 9 stycznia 2001 r., I PKN 642/00, OSNAPIUS 2002, nr 17, poz. 409). W szczególności nie stanowi "nierozpoznania sprawy" nieprzeprowadzenie przez sąd dowodu zgłoszonego przez stronę ani też ustalenie przez sąd stanu faktycznego w sposób odmienny niż prezentowany przez stronę w toku postępowania sądowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 1999 r., III CKN 151/98, LEX nr 519260). Natomiast rozpoznanie istoty sprawy ma miejsce także wtedy, gdy sąd wydał wyrok stanowiący odpowiedź na żądanie powoda (wyrok z dnia 2 października 2002 r., I PKN 482/01, LEX nr 577445), choćby orzeczenie to było bezspornie wadliwe (wyrok z dnia 28 października 1999 r., II CKN 521/98, LEX nr 50700).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że w rozpoznawanej sprawie - wbrew ocenom Sądu Okręgowego - nie wystąpiło "nierozpoznanie sprawy" przez Sąd pierwszej instancji. Powód zgłosił żądanie przywrócenia go do pracy w pozwanym Ministerstwie na poprzednich warunkach pracy i płacy w następstwie bezzasadnego - jego zdaniem - rozwiązania z nim umowy o pracę za wypowiedzeniem. Ponadto domagał się zasądzenia wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Na poparcie żądania przedstawił odpowiednie twierdzenia i wnioski (do pozwu dołączył odpisy dokumentów). W odniesieniu do tego żądania i określonej przez powoda podstawy faktycznej powództwa, Sąd pierwszej instancji prowadził postępowanie dowodowe (z dokumentów zawartych w aktach sprawy, z zeznań świadka oraz przesłuchania powoda), jakkolwiek oddalił wnioski dowodowe

strony pozwanej zgłoszone na rozprawie w dniu 3 września 2012 r., przyjmując, że są one spóźnione z uwagi na "prekluzję dowodową, zakreśloną przy doręczaniu pozwanemu wezwania na rozprawę". Na podstawie wyników postępowania dowodowego Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że roszczenia zgłoszone w pozwie zasługują na uwzględnienie, bowiem pozwany pracodawca nie udowodnił, iż rzeczywiście zaistniała wskazana powodowi w piśmie rozwiązującym umowę o pracę przyczyna wypowiedzenia ("likwidacja miejsca pracy i brak możliwości zatrudnienia w innej komórce organizacyjnej, wywołane reorganizacją Ministerstwa Skarbu Państwa"). Sąd pierwszej instancji przyjął, że wystąpiły przesłanki z art. 45 § 1 k.p. uwzględnienia powództwa o przywrócenie do pracy oraz o zapłatę wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy (art. 47 k.p.). Skoro - po przeprowadzeniu postępowania dowodowego - Sąd pierwszej instancji ustosunkował się do zgłoszonego w pozwie żądania (uwzględnił powództwo) i zbadał jego podstawę faktyczną oraz prawną, to rozpoznał istotę sprawy. Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego odnosi się bowiem do materii, która była przedmiotem sprawy, a nie do innej podstawy faktycznej i prawnej niż zgłoszona w pozwie. Inną kwestią jest, czy dokonana przez Sąd Rejonowy ocena zasadności roszczeń jest prawidłowa (a więc, czy ma oparcie w wykładni przepisów prawa materialnego odniesionych do prawidłowo ustalonego stanu faktycznego). Jeśli Sąd Okręgowy - dzieląc zgłoszony przez pozwane Ministerstwo apelacyjny zarzut w zakresie obrazy prawa procesowego - doszedł do wniosku, że w sprawie miały zastosowanie przepisy o prekluzji procesowej w brzmieniu obowiązującym przed dniem 3 maja 2012 r., to powinien przeanalizować zgromadzony w sprawie materiał i ewentualnie uzupełnić postępowanie dowodowe. Potrzeba nawet znacznego uzupełnienia postępowania dowodowego nie może bowiem stanowić podstawy wydania przez sąd drugiej instancji orzeczenia kasatoryjnego (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2012 r., IV CZ 124/12, LEX nr 1294480; z dnia 19 grudnia 2012 r., II CZ 141/12, LEX nr 1288649 oraz z dnia 15 lutego 2013 r., I CZ 4/13, LEX nr 1308016). Wobec tego wydanie orzeczenia kasatoryjnego narusza art. 386 § 4 k.p.c. i dlatego zażalenie powoda należało uwzględnić.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu drugiej instancji i przekazał temu Sądowi sprawę do ponownego rozpoznania (art. 398¹⁵ § 1 w

związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).